

Positive Psychology Research

Positive Psychology Research

E-ISSN: 2476-3705

Vol. 10, Issue 4, No.40, Winter 2025, P: 127-152

Received: 09/10/2024 Accepted: 07/15/2025

Research Article

Why is the Oppressed Sometimes Blamed Instead of the Oppressor? Predicting Victim Blaming from Everyday Sadism with the Mediation of Sadistic Pleasure and Lack of Empathy in Adults

Ebrahim Ahmadi* : Assistant Professor, Department of Psychology, Buinzahra Branch, Islamic Azad University, Buinzahra, Iran
eahmadi1356@gmail.com

Abstract

So far, the only theory that has explained the harmful phenomenon of blaming innocent victims is the Theory of Belief in Justice. However, because some findings do not support this explanation, the current study proposed and tested another explanation for this phenomenon: everyday sadism. There is a hypothesis that everyday sadism, through the mediation of sadistic pleasure and lack of empathy, has a positive relationship with victim blaming. To test the hypothesis, among 30000 subscribers of the Hamrahe Avval and Irancell in Tehran and Karaj, 442 participants with an average age of 35 years (202 men) were selected using convenience sampling. In a correlational design, everyday sadism was measured by a 15-item version of the Comprehensive Assessment of Sadistic Tendencies (CAST), whereas victim blaming, sadistic pleasure, and empathy with the victim were measured using the methods in previous studies. Regression coefficients showed that everyday sadism, even after controlling for belief in justice and three dark personality traits, has a predicted victim blaming. Conditional process modelling showed that everyday sadism has increased victim blaming through sadistic pleasure and lack of empathy, such that the direct effect of everyday sadism on victim blaming was small, but its indirect effect was large. Based on these findings, suggestions have been made to reduce the phenomenon of victim blaming.

Keywords: everyday sadism, victim blaming, sadistic pleasure, empathy, belief in justice

Introduction

This study explores an alternative explanation to the well-established belief in a just world theory (Lerner, 1980) to find out why people blame innocent victims of war, bullying, and sexual assault. While belief in a just world suggests that people blame victims to restore their sense of justice (Dawtry et al., 2020; Hafer, 2000), the authors propose that everyday sadism—a personality trait characterized by deriving pleasure from others' suffering and lacking empathy—may also lead to victim blaming. Drawing on prior research linking everyday sadism to aggression, dehumanization, and impaired moral judgment (Buckels et al., 2013, 2019; Paulhus, 2014; Rogers et al., 2018), the study hypothesizes that individuals high in everyday sadism are more likely to blame victims due to reduced empathy and increased sadistic pleasure. Using conditional process modeling, the study tested this hypothesis with everyday sadism as the predictor, empathy and sadistic pleasure as mediators, and victim blaming as the outcome, while controlling for belief in a just world, psychopathy, Machiavellianism, and narcissism (Moshagen et al., 2018; Paulhus & Williams, 2002).

Method

This study included 442 participants recruited via convenience sampling, with a mean age of 35.03 years ($SD = 5.92$; age range: 19–57). Among the participants, 202 ones were identified as male. In this correlational design, everyday sadism was assessed using the

15-item Comprehensive Assessment of Sadistic Tendencies (CAST; Buckels & Paulhus, 2014). Victim blaming was measured following the methodology by Sassenrath et al. (2023) and Modesto and Pilati (2017), in which participants read six short stories portraying innocent individuals becoming victims at school, work, or in society, and subsequently rated their tendency to blame the victim. Sadistic pleasure was evaluated after each story through participants' agreement (1 = strongly disagree to 7 = strongly agree) with three items adapted from Lui et al. (2020) and Schumpe and Lafrenière (2016): (1) "While reading [victim's name]'s story, I couldn't help but smile," (2) "[Victim's name]'s misfortunes were somewhat funny or entertaining," and (3) "Reading the story was enjoyable." Empathy was measured after each story using six items from Batson et al. (2007), arranged on a 7-point scale (1 = very little to 7 = very much), including feelings of sympathy, compassion, pity, distress, sadness, and sorrow. Belief in a just world was assessed using the 13-item scale developed by Dalbert (1999). Finally, dark personality traits—psychopathy, machiavellianism, and narcissism—were measured using the 27-item Short Dark Triad Questionnaire (SD3Q; Jones & Paulhus, 2014).

Results

Consistent with the research hypothesis, the correlation between everyday sadism and victim blaming was $r = .53$, which was statistically significant ($p < .001$) and indicated a large effect size (Cohen, 1992). Moreover, the partial correlation between everyday sadism and

victim blaming—while controlling for belief in a just world and the Dark Triad traits—was $r = .46$, which also remained statistically significant ($p < .001$) and represented a medium effect size (Cohen, 1992).

Multiple regression analysis further confirmed the hypothesis: when everyday sadism, belief in a just world, and the Dark Triad traits were entered simultaneously into the regression model, everyday sadism still significantly predicted victim blaming (see Table 1).

Table 1
Multiple Linear Regression Analysis for Predicting Victim Blaming

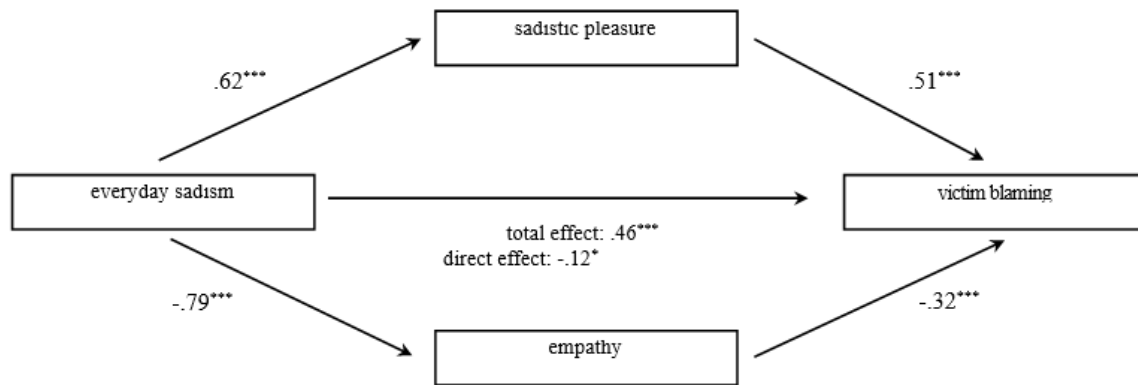
Predictor	β	SE	p
Everyday Sadism	.456	.027	< .001
Personal Belief in a Just World	.235	.044	< .001
General Belief in a Just World	.134	.047	.006
Psychopathy	-.008	.038	.830
Machiavellianism	.022	.048	.594
Narcissism	.019	.055	.666

Consistent with the research hypothesis, everyday sadism increased victim blaming via sadistic pleasure and reduced empathy. Conditional process modeling confirmed that the current dataset fit Model 4 (Hayes, 2013) (see Figure 1). The indirect effects were tested using bootstrapping with 5,000 iterations. In this model, where belief in a just world and the Dark Triad traits were included as covariates, the indirect effect of everyday sadism on victim blaming, as well as

through lack of empathy ($b = .25$, $SE = .11$, 95% CI [.05, .47]) or through sadistic pleasure was statistically significant ($b = .32$, $SE = .06$, 95% CI [.20, .44]). This indicates that participants with higher everyday sadism tendencies blamed victims more; because, they experienced greater sadistic pleasure and lower empathy. In other words, everyday sadism predicted victim blaming via increased sadistic pleasure and decreased empathy.

Figure 1

The Relationship Between Everyday Sadism and Victim Blaming through Sadistic Pleasure and Lack of Empathy. Numbers Represent Standardized Regression Coefficients

*** $P < .001$, * $P < .05$

Conclusion

For decades, belief in a just world (BJW) has been the primary explanation for the phenomenon of victim blaming (Lerner, 1980). However, the present study introduces and empirically tests a novel psychological explanation: everyday sadism. The study hypothesized that, beyond BJW, individuals with higher levels of everyday sadism may also be prone to blame innocent victims, derive pleasure from their suffering, and lack empathy. Findings supported this hypothesis in two key ways: First, everyday sadism significantly predicted victim blaming even after statistically controlling for BJW and other dark personality traits. Second, this relationship was mediated by sadistic pleasure and low empathy.

These findings align with prior research demonstrating that individuals high in everyday sadism tend to find morally questionable behaviors against less reprehensible victims (Trémolière &

Djeriouat, 2016), fail to empathize with others' pain (Buckels et al., 2013), and experience greater pleasure when others suffer more (Chester et al., 2019; Paulhus, 2014). Additionally, Hart et al. (2022) found that such individuals interpret suffering primarily through cold cognition, failing to grasp its emotional salience. The current findings also help reconcile past mixed results on BJW and victim blaming. Some studies found no relationship (Callan et al., 2014; Harvey et al., 2014), while others found a negative one (Callan et al., 2007; Lens et al., 2014).

These insights have practical implications. Traditionally, interventions aimed at reducing victim blaming have focused on reframing victims to avoid threatening people's BJW or providing alternate cognitive routes for BJW restoration (Kay et al., 2005; Savani et al., 2011; van den Bos & Maas, 2009). The current findings suggest an additional strategy: Portray innocent

victims in ways that minimize sadistic pleasure and maximize empathy. Moreover, individuals applying for roles involving contact with victims (e.g., judges, police, social workers) should be screened for sadistic tendencies. Training in empathy-enhancement techniques—such as perspective-taking, emotional expression, and exposure to emotional narratives—may also reduce sadistic enjoyment and thus victim blaming (Lui et al., 2020; Sassenrath et al., 2023; Weisz & Zaki, 2017).

Finally, these findings extend to the broader phenomenon of *schadenfreude*—pleasure at others' misfortunes—which overlaps with sadistic pleasure and may also lead to victim blaming (Greenier, 2018; Lange & Boecker, 2019; Wei & Liu, 2020). Although *schadenfreude* can

have adaptive functions such as enhancing self-worth (Boecker et al., 2022), it may also carry harmful social consequences.

Ethical Consideration:

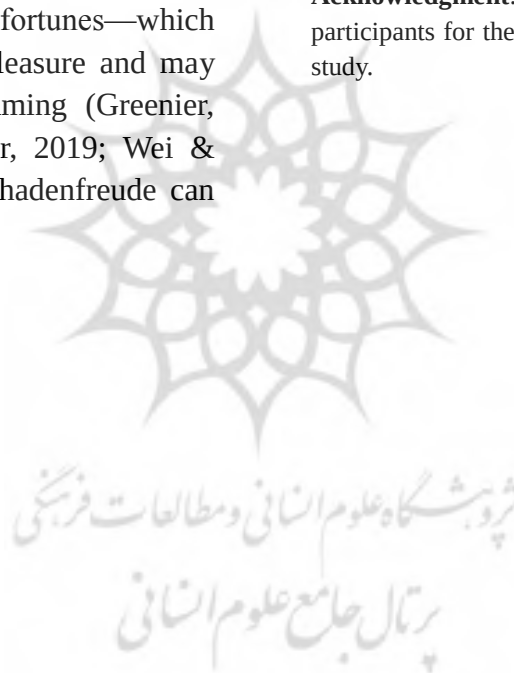
Compliance with Ethical Guidelines: All ethical considerations were observed, including ensuring the confidentiality of participants' identities and obtaining informed consent from all participants.

Authors' Contributions: The first author conducted data collection and wrote all sections and edited the initial draft.

Conflict of Interest: The authors declared no conflicts of interest.

Funding: The authors did not receive any financial support for this study.

Acknowledgment: The authors thank all participants for their time and contribution to this study.

مقاله پژوهشی

چرا گاهی مظلوم به جای ظالم سرزنش می‌شود؟ پیش‌بینی سرزنش قربانی از روی سادیسیم همگانی با میانجی‌گری لذت سادیستیک و کمبود همدلی در بزرگسالان

ابراهیم احمدی^{ID*}: استادیار، گروه روان‌شناسی، واحد بویین زهرا، دانشگاه آزاد اسلامی، بویین زهرا، ایران

eahmadi1356@gmail.com

چکیده

تا کنون تنها نظریه‌ای که پدیده زیان‌بار سرزنش قربانیان بی‌گناه را توضیح داده است نظریه عدالت‌باوری است، اما از آنجا که برخی از یافته‌ها با این توضیح ناهم‌ساز هستند، پژوهش کنونی برای این پدیده یک توضیح دوم پیشنهاد و آن را آزمون کرد: سادیسیم همگانی. با هدف آزمون این فرضیه که سادیسیم همگانی، با میانجی‌گری لذت سادیستیک و کمبود همدلی، با سرزنش قربانی رابطه مثبت دارد، از میان ۳۰ هزار مشترک همراه اول و ایرانسل تهران و کرج، ۴۴۲ آزمودنی با میانگین سنی ۳۵ سال (۲۰۲ مرد) با روش در دسترس نمونه‌گیری شدند. در یک طرح همبستگی، با نسخه ۱۵ ماده‌ای ارزیابی کامل گرایش‌های سادیستیک و سرزنش قربانی، سادیسیم همگانی، لذت سادیستیک و همدلی با قربانی با روش پژوهش‌های پیشین اندازه‌گیری شدند. تحلیل‌های رگرسیون نشان دادند سادیسیم همگانی، حتی پس از کنترل عدالت‌باوری و سه ویژگی تاریک شخصیت، سرزنش قربانی را پیش‌بینی می‌کند و الگوسازی فرایند شرطی نشان داد سادیسیم همگانی از راه لذت سادیستیک و کمبود همدلی، بر سرزنش قربانی تأثیر معنادار داشته است، به این شکل که اثر مستقیم سادیسیم همگانی بر سرزنش قربانی غیرمعنادار، اما اثر غیرمستقیم آن معنادار است. بر پایه این یافته‌ها، پیشنهادهایی برای کاهش پدیده سرزنش قربانی داده شده است.

واژه‌های کلیدی: سادیسیم همگانی، سرزنش قربانی، لذت سادیستیک، همدلی، عدالت‌باوری، بزرگسالان

* نویسنده مسئول:

مقدمه

جهان ما پر از انسان‌هایی است که بی‌گناه قربانی رویدادهایی همچون جنگ، زورگویی، تجاوز جنسی و ... می‌شوند. واکنش بیشتر مردم به این قربانیان بی‌گناه، واکنشی سودمند است: همدلی و دلسوزی (Batson, 2009; Goetz et al., 2010; Sassenrath et al., 2022). اما برخی دیگر از مردم یک واکنش زیان‌بار از خود نشان می‌دهند، به این شکل که شخص قربانی را مسئول و مقصر می‌دانند و او را سرزنش می‌کنند (Savani et al., 2011; van den Bos & Maas, 2009). تا کنون تنها نظریه‌ای که این واکنش مردم را توضیح داده است، نظریه «عدالت‌باوری» است (Lerner, 1980). بسیاری از انسان‌ها باور دارند ما در جهانی عادل زندگی می‌کنیم که در آن هر کسی به همان چیزی می‌رسد که شایسته آن است^۱. اما پژوهش کنونی می‌خواهد برای پدیده سرزنش قربانی یک توضیح دوم پیشنهاد و آن را آزمون کند: سادیسم همگانی. همان‌گونه که اضطراب و افسردگی در همه انسان‌ها هست اما اختلال اضطراب و اختلال افسردگی به-شمار نمی‌آید، اندازه‌ای اندک و زیربالیی از سادیسم نیز در همه انسان‌ها دیده شده است که اختلال نیست (Buckels et al., 2013; Paulhus & Dutton, 2016). درست است که سرزنش قربانیان بی‌گناه تا اندازه‌ای از عدالت‌باوری انسان سرچشمه می‌گیرد، اما پژوهش کنونی بر پایه نظریه-ها و یافته‌هایی که در زیر آمده است به این فرضیه رسید که عدالت‌باوری تنها علت سرزنش قربانی

نیست و این پدیده می‌تواند برآمده از سادیسم همگانی انسان‌ها نیز باشد (Sassenrath et al., 2023). از آنجا که در جامعه امروز، قربانیان بی‌گناه فراوان هستند و پدیده سرزنش قربانی می‌تواند از کمک به این قربانیان جلوگیری کند، شناسایی علل این پدیده ضروری است.

نظریه عدالت‌باوری در توضیح پدیده سرزنش قربانی می‌گوید انسان‌ها انگیزه دارند باور کنند جهانی که در آن زندگی می‌کنند پیش‌بینی‌پذیر و کنترل‌پذیر است و در آن هیچ کس تا گناهی نکند مجازات نمی‌شود. این باور به مردم کمک می‌کند با خیالی آسوده هدف‌های بلندمدت خود را دنبال کنند. اما رویارویی با یک قربانی بی‌گناه، این عدالت‌باوری را به چالش می‌کشد و از این رو، مردم انگیزه پیدا می‌کنند تا برای دفاع از عدالت-باوری خود، فرد قربانی را مقصر بدانند و او را سرزنش کنند (Dawtry et al., 2020; Hafer, 2000). این توضیح ظاهراً خوب است، اما یافته-هایی هم وجود دارند که با این توضیح ناهم‌ساز هستند (Callan et al., 2007, 2014; Harvey et al., 2014; Lens et al., 2014) و پژوهش کنونی می‌خواهد پدیده سرزنش قربانی را به گونه‌ای توضیح دهد که یافته‌های این دسته از پژوهش‌ها نیز در نظر گرفته شوند. پیشنهاد پژوهش کنونی این است که افزون بر فرایندهای انگیزشی (سرزنش قربانی با «انگیزه» دفاع از عدالت‌باوری)، فرایندهای هیجانی و احساسی هم بر سرزنش قربانی اثر می-گذارند: سرزنش قربانی به علت «احساس» لذت سادیستیک از دیدن یا شنیدن رنج دیگران (O'Meara et al., 2011; Sassenrath et al., 2023).

^۱ «گفتا که که‌را کشتی تا کشته شدی زار؟ تا باز که او را بکشد آن که تو را کشت؟» (Naser Khusraw, 2008).
«...هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت» (Hafez, 2007).

های بد رخ می‌دهند (Hafer, 2000). از این رو هنگام دیدن یک قربانی بی‌گناه، برای بازگرداندن باورمان به عدالت این دنیایی دست به کار می‌شویم. یک راه این است که با کمک به قربانی، عدالتی را که به آن باور داریم با دست خودمان اجرا کنیم، اما اگر نتوانیم یا نخواهیم به قربانی کمک کنیم با سرزنش او خود را متقاعد می‌کنیم که آنچه بر سرش آمده عین عدالت بوده است (Hafer & van den Bègue, 2005; Savani et al., 2011; Bos & Maas, 2009). با این کار دوباره به عدالت این دنیایی باورمند می‌شویم، باوری که برای دنبال کردن هدف‌های بلندمدت خود به آن نیاز داریم (Callan et al., 2009). بر پایه همین نگاه، پژوهش‌های پیشین نخست فرض کرده‌اند عدالت-باوری تنها عامل سرزنش قربانی است (یعنی هیچ فرض دیگری نداشته‌اند) و سپس اثر عدالت‌باوری بر سرزنش قربانی را مشاهده کرده‌اند. برای نمونه، کسانی که بیشتر دست به سرزنش قربانی می‌زنند، وضع اقتصادی، اجتماعی و سیاسی موجود را بیشتر توجیه می‌کنند (Kay et al., 2005). در یک پژوهش دیگر، رابطه عدالت‌باوری و سرزنش قربانی فقط در کسانی که ذهنیتی ویژه داشتند دیده شد، نه در همه گروه نمونه (van den Bos & Maas, 2009). یک پژوهش هم نشان داد اگر مفهوم اراده آزاد (که با عدالت‌باوری هم‌خوانی دارد) در ذهن آزمودنی‌های فرهنگ‌های وابسته (جمع‌گرا) و ناوابسته (فردگرا) برجسته شود، فقط آزمودنی‌های فرهنگ‌های ناوابسته دست به سرزنش قربانی می‌زنند (Savani et al., 2011).

اما پژوهش‌هایی هم هستند که یا نتوانستند رابطه مثبت عدالت‌باوری و سرزنش قربانی را ببینند)

سادیسیم همگانی در کنار سایکوپاتی، ماکیاولیسم و خودشیفتگی، یکی از چهار ویژگی تاریک شخصیت است و در همه این چهار ویژگی، گرایش به آسیب‌رسانی به دیگران و جامعه دیده می‌شود (Paulhus, 2014). پژوهش‌ها نشان داده‌اند کسانی که در سادیسیم همگانی نمره بالا می‌گیرند پرخاشگر هستند (Buckels et al., 2019; Chester et al., 2019; Pfattheicher et al., 2021) و با دیگران به گونه‌ای رفتار می‌کنند که گویا فراموش کرده‌اند آنها نیز مانند خودشان یک انسان هستند (Rogers et al., 2018). لذت از درد و رنج دیگران می‌تواند به این علت باشد که در سادیسیم همگانی فرد نمی‌تواند خود را جای کسی که رنج می‌کشد بگذارد و به سخن دیگر، نمی‌تواند با قربانی همدلی کند (Buckels et al., 2013; Paulhus, 2014; Trémolière & Djeriouat, 2016). کسانی که سادیسیم همگانی زیاد دارند، رنج دیگران را به درستی درک نمی‌کنند؛ زیرا نه از نگاه احساسی و عاطفی، بلکه از نگاه عقلی و منطقی به این رنج می‌نگرند (Hart et al., 2022). یک یافته هم هست که به فرضیه پژوهش کنونی نزدیک‌تر است: کسانی که سادیسیم همگانی زیادی دارند، رفتار مجرمانه علیه یک قربانی را چندان غیراخلاقی داوری نمی‌کنند؛ زیرا از بی‌رحمی علیه دیگران لذت می‌برند (Trémolière & Djeriouat, 2016)؛ پس سادیسیم همگانی می‌تواند سبب شود به جای گناه‌کار، قربانی گناه سرزنش شود.

همان‌گونه که در بالا گفته شد، قربانیان بی‌گناه، عدالت‌باوری ما را به چالش می‌کشند؛ زیرا ما نیاز داریم باور کنیم دنیا جایی است که در آن چیزهای خوب برای آدم‌های خوب و چیزهای بد برای آدم-

سادیسیم همگانی که یک ویژگی پایدار شخصیت است، یعنی لذت‌بردن از تماشا یا ایجاد درد روانی یا بدنی در دیگران (O'Meara et al., 2011; Trémolière & Djeriouat, 2016) و لذت سادیستیک یعنی شور و شادی و حال خوش (Buckels et al., 2019; Chester, 2017). همین لذت است که سادیسم همگانی را از دیگر ویژگی‌های جامعه‌ستیزانه (سایکوپاتی، ماکیاولیسم و خودشیفتگی) جدا می‌کند (Buckels et al., 2013; Paulhus, 2014). البته همه ویژگی‌های جامعه‌ستیزانه در اهمیت‌ندادن به خواسته‌ها و نگرانی‌های دیگران مشترک هستند (Moshagen et al., 2018) و به همین علت است که سادیسم همگانی با دیگر ویژگی‌های جامعه‌ستیزانه همبستگی دارد (Johnson et al., 2019). اما لذت از رنج دیگران فقط در سادیسم همگانی دیده شده است و از این رو، سرزنش قربانی به احتمال زیاد فقط از سادیسم همگانی سرچشمه می‌گیرد نه از دیگر ویژگی‌های جامعه‌ستیزانه.

لذت سادیستیک با «شادن‌فرویده»^۲، که واژه‌ای آلمانی و بدون معادل فارسی است به معنای لذت از بدبختی‌های دیگران که احساس رضایت از خود را افزایش می‌دهد، هم‌پوشانی دارد (Greenier, 2016; Schumpe & Lafrenière, 2018)، اما با آن متفاوت است: اول آنکه شادن‌فرویده یک تجربه گذرا اما لذت سادیستیک یک ویژگی پایدار است، دوم آنکه شادن‌فرویده فقط زمانی رخ می‌دهد که قربانی مقصر و مسئول بدبختی‌های خود شناخته شود اما لذت سادیستیک از دیدن رنج قربانیان بی-

یا به یافته‌هایی رسیدند که نشان‌دهنده رابطه منفی این دو متغیر است؛ آزمودنی‌هایی که عدالت‌باوری آنها به چالش کشیده شد، به شخصیت یک قربانی نمره-های بهتری دادند، یعنی اصلاً کوشش نکردند تا با سرزنش آن قربانی، عدالت‌باوری به چالش کشیده‌شده خود را بهبود بخشند (Callan et al., 2014; Harvey et al., 2014). درست است که کوشش‌هایی برای آشتی‌دادن این یافته‌های ضدونقیض انجام شده است (Dawtry et al., 2020)، اما این تناقض در یافته‌های پژوهشی می‌تواند نشان‌دهنده این واقعیت هم باشد که سرزنش قربانی افزون بر عدالت‌باوری علت‌های دیگری هم دارد.

گذشته از اینها، در یک جامعه دین‌باور، آنچه بر سر یک قربانی بی‌گناه آمده است فقط به حساب عدالت این دنیایی گذاشته نمی‌شود. برای نمونه، از دیدگاه یک انسان مسلمان، مصیبت‌های یک قربانی بی‌گناه می‌تواند نشانه «امتحان الهی» هم باشد (Motahhari, 2013) و روشن است که اگر رنج‌های یک قربانی بی‌گناه را به امتحان الهی نسبت دهیم، هرگز او را سرزنش نخواهیم کرد. پس اگر آزمودنی‌های ما دین‌باور باشند، کاستی‌های نظریه عدالت‌باوری در توضیح پدیده سرزنش قربانی بیشتر هم می‌شوند؛ زیرا انسان‌های دین‌باور راه‌های دیگری هم برای فهم بدبختی‌های یک قربانی بی‌گناه دارند. اینجاست که برای توضیح پدیده سرزنش قربانی باید به سراغ نظریه‌هایی به جز نظریه عدالت‌باوری برویم.

^۲ schadenfreude

آسان‌تر می‌کند (Rogers et al., 2018; Sassenrath et al., 2023).

بر پایه این پیشینه پژوهشی، می‌توان به این فرضیه رسید که کسانی که سادیسیم همگانی زیاد دارند رنج دیگران را به گونه‌ای خاص و متفاوت ادراک می‌کنند: از رنج دیگران لذت می‌برند و با کسی که رنج می‌کشد همدلی ندارند (Buckels et al., 2013; Paulhus, 2014a). پس پژوهش کنونی پیش‌بینی کرد کسانی که سادیسیم همگانی زیاد دارند با لذت‌بردن از رنج یک قربانی و همدلی‌نداشتن با او توانایی داوری اخلاقی درست ندارند و از این - رو، بیشتر از دیگران دست به سرزنش قربانیان بی‌گناه می‌زنند. با هدف آزمون این فرضیه، در پژوهش کنونی، سادیسیم همگانی متغیر پیش‌بین بود، لذت سادیسیتیک و کمبود همدلی با قربانی متغیرهای میانجی بودند و سرزنش قربانی متغیر ملاک بود و برای تحلیل داده‌ها الگوسازی فرایند شرطی^۳ به کار گرفته شد. از آنجا که عدالت‌باوری تا کنون تنها عامل شناخته‌شده سرزنش قربانی بوده است (Hafer, 2000)، به عنوان متغیر نامربوط اندازه‌گیری و به تحلیل‌ها افزوده شد. همچنین، از آنجا که سایکوپاتی، ماکیاولیسم و خودشیفتگی با سادیسیم همگانی رابطه دارند (Moshagen et al., 2018; Paulhus & Williams, 2002)، اینها نیز به عنوان متغیرهای نامربوط اندازه‌گیری و به تحلیل‌ها افزوده شدند و فرضیه‌های زیر آزمون شدند:

۱. سادیسیم همگانی بر لذت سادیسیتیک اثر مستقیم دارد.

گناه هم هست، سوم آنکه شادن‌فرویده فقط زمانی رخ می‌دهد که قربانی فردی قدرتمند باشد که حسادت و رقابت ما را برانگیخته است اما لذت سادیسیتیک از دیدن رنج قربانیان ضعیف هم هست و چهارم آنکه شادن‌فرویده فقط با دیدن بدبختی‌های کوچک رخ می‌دهد اما لذت سادیسیتیک از دیدن رنج‌های بزرگ هم هست (Ben-Ze'ev, 2009; Sassenrath et al., 2023; Trémolière & Djeriouat, 2016).

کسانی که سادیسیم همگانی زیادی دارند نه فقط نمی‌توانند با رنج دیگران همدلی کنند (Buckels et al., 2013)، بلکه از رنج دیگران لذت هم می‌برند (Paulhus, 2014) و هر اندازه این رنج بیشتر باشد لذت آنها نیز بیشتر است (Chester et al., 2019). بر همین پایه، پژوهش‌ها رابطه مثبت سادیسیم همگانی و رفتارهای جامعه‌ستیزانه را نشان داده‌اند (Thomas & Egan, 2022)؛ رفتارهایی همچون کشتن حشره‌ها و آسیب‌زدن به مردم ناآشنا (Buckels et al., 2013; Pfattheicher et al., 2021)، آزدن دیگران از راه اینترنت (Buckels et al., 2019)، خشونت جنسی (Russell et al., 2017)، زورگویی در مدرسه (Pfattheicher et al., 2023)، خراب‌کردن دارایی‌های عمومی و خصوصی (Pfattheicher et al., 2019)، و گرایش به بازی‌های رایانه‌ای خشن (Greitemeyer, 2015). مردم کسانی را که سادیسیم همگانی زیادی دارند مثبت، جذاب، و دوست‌داشتنی ادراک نمی‌کنند و از سوی دیگر، کسانی که سادیسیم همگانی زیادی دارند، بیش از آنکه مردم را «انسان» ادراک کنند، آنها را «حیوان» یا «شیء» ادراک می‌کنند و این شیوه ادراک، رفتار جامعه‌ستیزانه با مردم را برای آنها

³ conditional process modelling

با دامنه ۱۹ تا ۵۷ سال بود و ۲۰۲ نفر از آنها مرد بودند. برای دستیابی به آزمودنی‌های این پژوهش، ۳۰ هزار پیامک از طریق سه شرکت «فراز اس‌ام‌اس»، «ملی پیامک» و «اس‌ام‌اس‌دات‌آی‌آر» به مشترکان همراه اول و ایرانسل ساکن شهر تهران و کرج فرستاده شد که در آن، ضمن درج لینک پرسشنامه اینترنتی، از گیرندگان درخواست شده بود تا: «با تکمیل این پرسشنامه که فقط ۳۰ دقیقه وقت شما را می‌گیرد، افزون بر کمک به پیشرفت دانش روان‌شناسی، در قرعه‌کشی یک تبلت شرکت کنید». پرسشنامه اینترنتی که متغیرهای پژوهش و ویژگی‌های جمعیت‌شناختی آزمودنی‌ها را اندازه‌گیری می‌کرد با نرم‌افزار طراحی پرسشنامه پرس‌لاین^۴ ساخته شده بود که با گوشی‌های تلفن همراه نیز به‌آسانی می‌توان به پرسشنامه‌های آن پاسخ داد. ۸۳۲ نفر این پرسشنامه را پر کردند، اما ۱۸۱ نفر سن مدنظر (۱۸ سال به بالا) را نداشتند، ۱۲۷ نفر دست‌کم یکی از پرسش‌ها را پاسخ ندادند و ۸۲ نفر با دقت و توجه کافی به پرسش‌ها پاسخ ندادند. داده‌های به‌دست‌آمده از این ۳۹۰ نفر وارد تحلیل‌ها نشد و از این رو، این پژوهش ۴۴۲ آزمودنی داشت که میانگین و انحراف استاندارد سن آنها به ترتیب ۳۵/۰۳ و ۵/۹۲ با دامنه ۱۹ تا ۵۷ سال بود و ۲۰۲ نفر از آنها مرد بودند. در پایان پژوهش، از آزمودنی‌ها سپاسگزاری و تبلت پیش‌گفته با قرعه‌کشی به یکی از آنها داده شد. پژوهش نشان داده است نمونه‌های اینترنتی از نظر جمعیت‌شناختی

۲. لذت سادیستیک بر افزایش سرزنش قربانی اثر مستقیم دارد.
۳. سادیسم همگانی بر همدلی با قربانی اثر مستقیم دارد.
۴. همدلی با قربانی بر کاهش سرزنش قربانی اثر مستقیم دارد.
۵. سادیسم همگانی بر سرزنش قربانی اثر مستقیم ندارد.
۶. سادیسم همگانی از راه لذت سادیستیک بر افزایش سرزنش قربانی اثر غیرمستقیم دارد.
۷. سادیسم همگانی از راه کاهش همدلی با قربانی بر افزایش سرزنش قربانی اثر غیرمستقیم دارد.

پژوهش کنونی دارای اهمیت نظری و تجربی است؛ زیرا تا کنون همه پژوهش‌ها تنها علت پدیده زیان‌بار سرزنش قربانی را باور انسان‌ها به عدالت این دنیایی می‌دانستند، اما پژوهش کنونی در جست‌وجوی علل دیگری برای این پدیده زیان‌بار است. در پژوهش‌های پیشین فرض بر این بود که سرزنش قربانی فقط از باورهای انسان‌ها ناشی می‌شود، اما این پژوهش فرض می‌کند سرزنش قربانی می‌تواند از عوامل شخصیتی همچون سادیسم همگانی و کمبود همدلی نیز سرچشمه بگیرد.

روش

روش پژوهش، جامعه آماری و نمونه:

آزمودنی‌های این پژوهش که از طریق ارسال پیامک نمونه‌گیری شدند، ۴۴۲ نفر بودند که میانگین و انحراف استاندارد سن آنها به ترتیب ۳۵/۰۳ و ۵/۹۲

^۴ porsline.ir

^۵ در برخی از پرسش‌ها از آزمودنی‌ها خواسته شد تا فقط پاسخ دهند «کاملاً موافق»، و آزمودنی‌هایی که پاسخی دیگر دادند به عنوان کسانی که دقت و توجه کافی نداشته‌اند از پژوهش کنار گذاشته شدند.

مخالفم) تا ۷ (کاملاً موافقم) پاسخ دادند: ۱. فکر می‌کنم آنچه برای [اسم قربانی] رخ داده است تا اندازه‌ای به علت کارهای خودش هم بوده است، ۲. فکر می‌کنم [اسم قربانی] باید به خاطر آنچه برایش رخ داده است سرزنش شود، ۳. فکر می‌کنم [اسم قربانی] می‌توانست جلوی آنچه برایش رخ داده است را بگیرد. پس گرایش آزمودنی‌ها به سرزنش قربانیان بی‌گناه با شش داستانک و هر بار به سه شکل گوناگون اندازه‌گیری شد و از این رو، برای هر آزمودنی ۱۸ نمره سرزنش قربانی به دست آمد که نمره سرزنش قربانی هر آزمودنی، میانگین این ۱۸ نمره بود ($M = 3/61$, $SD = 0/70$, $SD = 0/88$, $\alpha = 0/88$).

اندازه‌گیری لذت سادیستیک: بر پایه پژوهش پیشین (Lui et al., 2020; Schumpe & Lafrenière, 2016)، آزمودنی‌ها پس از خواندن هر داستانک به این سه جمله از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۷ (کاملاً موافقم) پاسخ دادند: ۱. هنگام خواندن داستان [اسم قربانی] نتوانستم جلوی لبخند خود را بگیرم، ۲. به نظر من بدشاهی‌های [اسم قربانی] کمی خنده‌دار و سرگرم‌کننده بود، ۳. خواندن داستان [اسم قربانی] برای من یک تفریح بود. پس لذت سادیستیک آزمودنی‌ها با شش داستانک و هر بار به سه شکل گوناگون اندازه‌گیری شد و از این رو، برای هر آزمودنی ۱۸ نمره لذت سادیستیک به دست آمد که نمره لذت سادیستیک هر آزمودنی، میانگین این ۱۸ نمره بود ($M = 2/65$, $SD = 0/95$, $SD = 0/86$, $\alpha = 0/86$).

اندازه‌گیری همدلی با قربانی: بر پایه پژوهش پیشین (Batson et al., 2007)، آزمودنی‌ها پس از

پراکندگی لازم را دارند و پرسشنامه‌های اینترنتی داده‌هایی را به پژوهشگر می‌دهند که به اندازه کافی معتبر هستند (Buhrmester et al., 2011). از آزمودنی‌ها رضایت‌نامه آگاهانه برای شرکت در پژوهش گرفته شد، به آنها اطمینان داده شد اطلاعاتی که می‌دهند کاملاً محرمانه خواهند ماند و به آنها گفته شد این پژوهش درباره جامعه و روان‌شناسی است.

ابزارهای سنجش: اندازه‌گیری سادیسم همگانی: در یک طرح همبستگی، سادیسم همگانی با نسخه ۱۵ ماده‌ای ارزیابی کامل گرایش‌های سادیستیک^۶ (Buckels & Paulhus, 2014) اندازه‌گیری شد که سادیسم کلامی (برای نمونه، «از مسخره کردن و دست‌انداختن دیگران لذت می‌برم»)، سادیسم رفتاری (برای نمونه، «گاهی با ترساندن دیگران بر آنها مسلط شده‌ام») و سادیسم غیرمستقیم (برای نمونه، «تماشای دعوی مردم در فیلم‌های یوتیوب را خیلی دوست دارم») را می‌سنجد. آلفای کرونباخ این ابزار در پژوهش پلهاس و باکلز ۰/۸۵ بود. آزمودنی‌ها به این آزمون از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۷ (کاملاً موافقم) پاسخ دادند ($M = 3/64$, $SD = 1/12$, $SD = 0/90$, $\alpha = 0/90$).

اندازه‌گیری سرزنش قربانی: برای اندازه‌گیری این متغیر، روش پژوهش پیشین (Modesto & Sassenrath et al., 2023; Pilati, 2017) به کار گرفته شد. آزمودنی‌ها شش داستانک را خواندند که در آنها یک نفر بی‌آنکه گناهی کرده باشد در مدرسه، محل کار، یا جامعه قربانی می‌شد (و پس از خواندن هر داستانک به این سه جمله از ۱ (کاملاً

^۶ Comprehensive Assessment of Sadistic Tendencies (CAST)

دارند که من استعداد مدیریت و رهبری دارم» به کار گرفته شد. آزمودنی‌ها به این آزمون از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۷ (کاملاً موافقم) پاسخ دادند (زیرآزمون سایکوپاتی: $M = 3/20$, $SD = 0/73$, $\alpha = 0/86$ ، زیرآزمون ماکیاولیسم: $M = 4/34$, $SD = 0/62$ ، زیرآزمون خودشیفتگی: $M = 2/39$, $\alpha = 0/77$ ، $SD = 0/57$, $\alpha = 0/76$).

روش اجرا و تحلیل: برای دستیابی به آزمودنی‌های این پژوهش، ۳۰ هزار پیامک از طریق سه شرکت «فراز اس‌ام‌اس»، «ملی پیامک» و «اس‌ام‌اس‌دات‌آی‌آر» به مشترکان همراه اول و ایرانسل ساکن شهر تهران و کرج فرستاده شد که در آن، ضمن درج لینک پرسشنامه اینترنتی، از گیرندگان درخواست شده بود تا: «با تکمیل این پرسشنامه که فقط ۳۰ دقیقه وقت شما را می‌گیرد، افزون بر کمک به پیشرفت دانش روان‌شناسی، در قرعه‌کشی یک تبلت شرکت کنید». پرسشنامه اینترنتی که متغیرهای پژوهش و ویژگی‌های جمعیت‌شناختی آزمودنی‌ها را اندازه‌گیری می‌کرد با نرم‌افزار طراحی پرسشنامه پرس‌لاین^۹ ساخته شده بود که با گوشی‌های تلفن همراه نیز به‌آسانی می‌توان به پرسشنامه‌های آن پاسخ داد. ۸۳۲ نفر این پرسشنامه را پر کردند، اما ۱۸۱ نفر سن مدنظر (۱۸ سال به بالا) را نداشتند، ۱۲۷ نفر دست‌کم یکی از پرسش‌ها را پاسخ ندادند، و ۸۲ نفر با دقت و توجه کافی به پرسش‌ها پاسخ ندادند.^{۱۰} داده‌های به‌دست‌آمده از این ۳۹۰ نفر وارد تحلیل‌ها نشد و از

خواندن هر داستانک از ۱ (خیلی کم) تا ۷ (خیلی زیاد) گزارش دادند که داستان [اسم قربانی] تا چه اندازه سبب شد که آنها احساس: ۱. همدردی، ۲. دلسوزی، ۳. ترحم، ۴. رنجش خاطر، ۵. ناراحتی و ۶. تأثر کنند. پس همدلی آزمودنی‌ها با قربانیان بی‌گناه در شش داستانک و هر بار به شش شکل گوناگون اندازه‌گیری شد و از این رو، برای هر آزمودنی ۳۶ نمره همدلی با قربانی به دست آمد که نمره همدلی با قربانی هر آزمودنی، میانگین این ۳۶ نمره بود ($M = 4/12$, $SD = 0/39$, $\alpha = 0/83$).

اندازه‌گیری عدالت‌باوری: این متغیر با پرسشنامه ۱۳ ماده‌ای باور به یک جهان عادل^۷ (Dalbert, 1999) اندازه‌گیری شد که عدالت‌باوری جهانی (برای نمونه، «من فکر می‌کنم به طور کلی هر کسی می‌تواند به آنچه که شایستگی‌اش را دارد برسد») و عدالت‌باوری شخصی (برای نمونه، «باور دارم بیشتر رخدادهای زندگی من عادلانه هستند») را می‌سنجد. آزمودنی‌ها به این آزمون از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۷ (کاملاً موافقم) پاسخ دادند (زیرآزمون عدالت‌باوری جهانی: $M = 2/21$, $SD = 0/73$ ، $\alpha = 0/88$ ، زیرآزمون عدالت‌باوری شخصی: $M = 2/37$, $SD = 0/72$, $\alpha = 0/86$).

اندازه‌گیری ویژگی‌های تاریک شخصیت: پرسشنامه کوتاه سه‌گانه تاریک^۸ (Jones & Paulhus, 2014) که ۲۷ ماده دارد برای اندازه‌گیری سایکوپاتی (برای نمونه، «دلم می‌خواهد از صاحبان قدرت انتقام بگیرم»)، ماکیاولیسم (برای نمونه، «دوست دارم با فریب‌کاری و هوشمندی به هدفم برسم») و خودشیفتگی (برای نمونه، «همه قبول

^۹ porsline.ir

^{۱۰} در برخی از پرسش‌ها از آزمودنی‌ها خواسته شد تا فقط پاسخ دهند «کاملاً موافق»، و آزمودنی‌هایی که پاسخی دیگر دادند به عنوان کسانی که دقت و توجه کافی نداشته‌اند از پژوهش کنار گذاشته شدند.

^۷ Belief in a Just-World Questionnaire (BJWQ)

^۸ Short Dark Triad Questionnaire (SD3Q)

ها الگوسازی فرایند شرطی^{۱۱} به کار گرفته شد. از آنجا که عدالت‌باوری تا کنون تنها عامل شناخته‌شده سرزنش قربانی بوده است (Hafer, 2000)، به عنوان متغیر نامربوط اندازه‌گیری و به تحلیل‌ها افزوده شد. همچنین، از آنجا که سایکوپاتی، ماکیاولیسم و خودشیفتگی با سادیسیم همگانی رابطه دارند (Moshagen et al., 2018; Paulhus, 2014; Paulhus & Williams, 2002)، اینها نیز به عنوان متغیرهای نامربوط اندازه‌گیری و به تحلیل‌ها افزوده شدند. داده‌ها با الگوسازی فرایند شرطی تحلیل شدند. این روش برای بررسی روابط علت و معلولی بین چند متغیر در حالتی است که این رابطه هم‌زمان از طریق متغیر سوم (میانجی) اتفاق می‌افتد و بسته به متغیر چهارم (تعدیل‌گر) شدت یا جهتش تغییر می‌کند.

یافته‌ها

داده‌های به‌دست‌آمده از این پژوهش، به همراه دستورها و برون‌دادها، در پایگاه اینترنتی چارچوب علم باز^{۱۲} به نشانی osf.io/xrqac در دسترس هستند.^{۱۳}

میانگین و انحراف استاندارد و ضریب آلفای متغیرها در جدول (۱) دیده می‌شود. همبستگی متغیرهای پژوهش در جدول (۲) دیده می‌شود. همساز با فرضیه پژوهش، همبستگی سادیسیم

این رو، این پژوهش ۴۴۲ آزمودنی داشت که میانگین و انحراف استاندارد سن آنها به ترتیب ۳۵/۰۳ و ۵/۹۲ با دامنه ۱۹ تا ۵۷ سال بود و ۲۰۲ نفر از آنها مرد بودند. در پایان پژوهش، از آزمودنی‌ها سپاسگزاری و تبلت پیش‌گفته با قرعه‌کشی به یکی از آنها داده شد. پژوهش نشان داده است نمونه‌های اینترنتی از نظر جمعیت‌شناختی پراکندگی لازم را دارند و پرسشنامه‌های اینترنتی داده‌هایی را به پژوهشگر می‌دهند که به اندازه کافی معتبر هستند (Buhrmester et al., 2011). از آزمودنی‌ها رضایت‌نامه آگاهانه برای شرکت در پژوهش گرفته شد، به آنها اطمینان داده شد اطلاعاتی که می‌دهند کاملاً محرمانه خواهند ماند و به آنها گفته شد این پژوهش درباره جامعه و روان‌شناسی است.

پس پژوهش کنونی به این فرضیه رسید که کسانی که سادیسیم همگانی زیاد دارند رنج دیگران را به گونه‌ای خاص و متفاوت ادراک می‌کنند: از رنج دیگران لذت می‌برند و با کسی که رنج می‌کشد همدلی ندارند (Buckels et al., 2013; Paulhus, 2014). پس پژوهش کنونی پیش‌بینی کرد کسانی که سادیسیم همگانی زیاد دارند با لذت بردن از رنج یک قربانی و همدلی نداشتن با او توانایی داوری اخلاقی درست ندارند و از این رو، بیشتر از دیگران دست به سرزنش قربانیان بی‌گناه می‌زنند. با هدف آزمون این فرضیه، در پژوهش کنونی سادیسیم همگانی متغیر پیش‌بین بود، لذت سادیسیتیک و کمبود همدلی با قربانی متغیرهای میانجی بودند و سرزنش قربانی متغیر ملاک بود و برای تحلیل داده-

¹¹ conditional process modelling

¹² Open Science Framework

¹³ نشانی دوم: drive.google.com/drive/folders/1GL-RibfsDUvE5ESxhpYcwjksadHugjxD

همگانی و سرزنش قربانی ۰/۵۳ بود که افزون بر معناداربودن ($p < ۰/۰۰۱$)، یک اندازه اثر بزرگ به شمار می‌رود (Cohen, 1992). همچنین، همبستگی پاره‌ای سادیسیم همگانی و سرزنش قربانی، با کنترل عدالت‌باوری و سه ویژگی تاریک شخصیت، ۰/۴۶ بود که این نیز افزون بر معناداربودن ($p < ۰/۰۰۱$)، یک اندازه اثر متوسط است (Cohen, 1992).

جدول ۱

میانگین و انحراف استاندارد و ضریب آلفای متغیرهای پژوهش

Table 1
Mean, Standard Deviation, and Cronbach's Alpha of the Research Variables

متغیر	M	SD	α
سادیسیم همگانی	۳/۶۴	۱/۱۲	۰/۹۰
سرزنش قربانی	۳/۶۱	۰/۷۰	۰/۸۸
لذت سادیستیک	۲/۶۵	۰/۹۵	۰/۸۶
همدلی با قربانی	۴/۱۲	۰/۳۹	۰/۸۳
عدالت‌باوری جهانی	۲/۲۱	۰/۷۳	۰/۸۸
عدالت‌باوری شخصی	۲/۳۷	۰/۷۲	۰/۸۶
سایکوپاتی	۳/۲۰	۰/۷۳	۰/۸۶
ماکیاولیسم	۴/۳۴	۰/۶۲	۰/۷۷
خودشیفتگی	۲/۳۹	۰/۵۷	۰/۷۶

جدول ۲

همبستگی متغیرهای پژوهش

Table 2
Correlation of the Research Variables

سادیسیم همگانی	سرزنش قربانی	لذت سادیستیک	همدلی	عدالت‌باوری (شخصی)	عدالت‌باوری (جهانی)	سایکوپاتی	ماکیاولیسم	خودشیفتگی
سادیسیم همگانی	۰/۵۳**	۰/۶۶**	-۰/۸۲**	۰/۱۴**	۰/۳۳**	۰/۰۴	۰/۲۶**	-۰/۱۳**
سرزنش قربانی	-	۰/۷۲**	-۰/۷۰**	۰/۳۶**	۰/۴۱**	۰/۰۰	۰/۲۰**	-۰/۰۴
لذت سادیستیک	-	-	-۰/۸۹**	۰/۳۰**	۰/۳۵**	-۰/۱۵**	-۰/۰۲	-۰/۲۹**
همدلی	-	-	-	-۰/۲۴**	-۰/۳۹**	۰/۱۰*	-۰/۰۸	۰/۲۰**
عدالت‌باوری (شخصی)	-	-	-	-	۰/۴۹**	-۰/۱۰*	۰/۰۸	-۰/۱۵**
عدالت‌باوری (جهانی)	-	-	-	-	-	۰/۰۲	۰/۲۶**	۰/۱۹**
سایکوپاتی	-	-	-	-	-	-	۰/۱۷**	۰/۲۹**
ماکیاولیسم	-	-	-	-	-	-	-	۰/۳۰**
خودشیفتگی	-	-	-	-	-	-	-	-

جدول ۳

تحلیل رگرسیون خطی چندمتغیری برای پیش‌بینی سرزنش قربانی

Table 3
Multiple Linear Regression Analysis for Predicting Victim Blaming

p	SE	B	پیش‌بین‌ها
۰/۰۰۱	۰/۰۲۷	۰/۴۵۶	سادیسیم همگانی
۰/۰۰۱	۰/۰۴۴	۰/۲۳۵	عدالت‌باوری شخصی
۰/۰۰۶	۰/۰۴۷	۰/۱۳۴	عدالت‌باوری جهانی
۰/۸۳۰	۰/۰۳۸	-۰/۰۰۸	سایکوپاتی
۰/۵۹۴	۰/۰۴۸	۰/۰۲۲	ماکیاولیسم
۰/۶۶۶	۰/۰۵۵	۰/۰۱۹	خودشیفتگی

می‌دهد سادیسیم همگانی سبب شده است آزمودنی-ها سرزنش قربانی بیشتری انجام دهند؛ «زیرا» لذت سادیستیک زیاد و همدلی کم بوده است. به سخن دیگر، سادیسیم همگانی از راه لذت سادیستیک و کمبود همدلی سرزنش قربانی را پیش‌بینی کرده است. بر این پایه، همه فرضیه‌های هفت‌گانه پژوهش کنونی تأیید شدند.

همان‌گونه که شکل (۱) نشان می‌دهد، سادیسیم همگانی بر لذت سادیستیک و لذت سادیستیک نیز بر سرزنش قربانی اثر مستقیم و مثبت دارد. از سوی دیگر، سادیسیم همگانی بر همدلی با قربانی، و همدلی با قربانی بر سرزنش قربانی اثر مستقیم و منفی دارد. اثر مستقیم سادیسیم همگانی بر سرزنش قربانی معنادار است اما اندازه این اثر کوچک است. بنابراین، سادیسیم همگانی به طور غیرمستقیم و از راه افزایش لذت سادیستیک و کاهش همدلی با قربانی بر سرزنش قربانی اثر گذاشته است. از این رو، همه فرضیه‌های هفت‌گانه پژوهش کنونی تأیید شدند.

تحلیل رگرسیون چندمتغیری نیز همساز با فرضیه پژوهش نشان داد هنگامی که سادیسیم همگانی، عدالت‌باوری و سه ویژگی تاریک شخصیت هم‌زمان وارد تحلیل رگرسیون می‌شوند، سادیسیم همگانی همچنان می‌تواند سرزنش قربانی را پیش‌بینی کند (جدول ۳ را ببینید).

بر پایه جدول (۲)، فرضیه شماره سه تأیید می‌شود. و باز برابر فرضیه پژوهش، سادیسیم همگانی از راه لذت سادیستیک و کمبود همدلی، سرزنش قربانی را افزایش داده بود؛ الگوسازی فرایند شرطی نشان داد داده‌های پژوهش کنونی با چهارمین الگوی هیز برازش دارند (Hayes, 2013) (شکل ۱ را ببینید). برای آزمون اثر غیرمستقیم، از روش بوت‌استرپ با ۵۰۰۰ تکرار استفاده شد. در این الگو که عدالت‌باوری و سه ویژگی تاریک شخصیت متغیرهای کمکی^{۱۴} بودند، اثر غیرمستقیم سادیسیم همگانی بر سرزنش قربانی با میانجی‌گری لذت سادیستیک ($b = ۰/۳۲$, $SE = ۰/۰۶$)، فاصله اطمینان ۹۵ درصدی: ۰/۲۰ تا ۰/۴۴ و کمبود همدلی ($b = ۰/۲۵$, $SE = ۰/۱۱$)، فاصله اطمینان ۹۵ درصدی: ۰/۰۵ تا ۰/۴۷ معنادار بود. این امر نشان

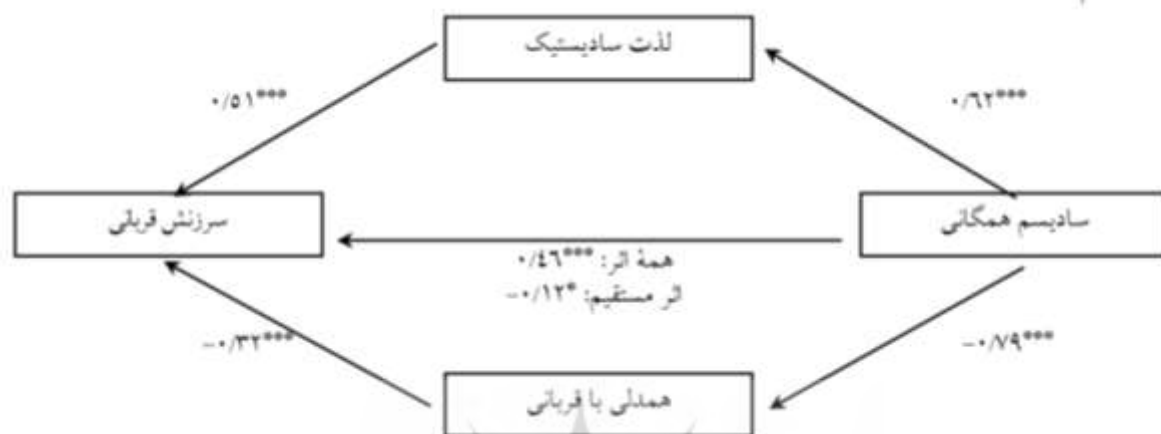
¹⁴ covariate

شکل ۱

رابطه سادیسم همگانی و سرزنش قربانی از راه لذت سادیستیک و کمبود همدلی. عددها ضریب‌های استاندارد رگرسیون (β) هستند.

Figure 1

The Relationship Between Everyday Sadism and Victim Blaming through Sadistic Pleasure and Lack of Empathy. Numbers Represent Standardized Regression Coefficients (B)

*** $p < 0.001$, * $p < 0.05$

بحث

عدالت‌باوری تا کنون تنها نظریه‌ای بوده که پدیده سرزنش قربانی را توضیح داده است (Lerner, 1980)، اما پژوهش کنونی برای این پدیده یک توضیح دوم پیشنهاد و آن را آزمون کرد: سادیسم همگانی. پژوهش کنونی به این فرضیه رسید که عدالت‌باوری تنها علت سرزنش قربانی نیست و این پدیده می‌تواند برآمده از سادیسم همگانی انسان‌ها نیز باشد. پژوهش کنونی پیش‌بینی کرد کسانی که سادیسم همگانی زیادی دارند با لذت‌بردن از رنج یک قربانی و همدلی‌نداشتن با او بیشتر از دیگران دست به سرزنش قربانیان بی‌گناه می‌زنند و یافته‌ها نشان دادند اولاً، سادیسم همگانی، حتی پس از کنترل آماری عدالت‌باوری و دیگر ویژگی‌های تاریک شخصیت، با سرزنش قربانی رابطه مثبت دارد و می‌تواند سرزنش قربانی را پیش‌بینی کند، و دوماً، سادیسم همگانی از راه لذت سادیستیک و کمبود همدلی، سرزنش قربانی را

افزایش می‌دهد. این یافته‌ها افزون بر همسازی با فرضیه‌های پژوهش کنونی، با یافته‌های پژوهش‌های پیشین نیز هم‌راستا هستند: پژوهشی که نشان داده است کسانی که سادیسم همگانی زیاد دارند رفتار مجرمانه علیه یک قربانی را چندان غیراخلاقی داوری نمی‌کنند، زیرا از بی‌رحمی علیه دیگران لذت می‌برند (Trémolière & Djeriouat, 2016)، پژوهش‌هایی که نشان داده‌اند کسانی که سادیسم همگانی زیاد دارند نه تنها نمی‌توانند با رنج دیگران همدلی کنند (Buckels et al., 2013)، بلکه از رنج دیگران لذت هم می‌برند (Paulhus, 2014) و هر اندازه این رنج بیشتر باشد لذت آنها نیز بیشتر می‌شود (Chester et al., 2019)، پژوهشی که نشان داده است کسانی که سادیسم همگانی زیاد دارند رنج دیگران را به درستی درک نمی‌کنند، زیرا نه از نگاه احساسی و عاطفی، بلکه از نگاه عقلی و منطقی به این رنج می‌نگرند (Hart et al., 2022)، و پژوهش‌هایی که یا نتوانستند رابطه

مثبت عدالت‌باوری و سرزنش قربانی را ببینند (Callan et al., 2014; Harvey et al., 2014); یا به یافته‌هایی رسیدند که نشان‌دهنده رابطه منفی این دو متغیر است (Callan et al., 2007; Lens et al., 2014).

چرا سادیسیم همگانی سرزنش قربانی را افزایش می‌دهد؟ پژوهش کنونی نشان داد کسانی که سادیسیم همگانی در آنها زیاد است، از یک سو، از رنج و درد دیگران لذت سادیستیک می‌برند و از سوی دیگر، با کسانی که دچار رنج و درد می‌شوند همدلی چندانی ندارند. لذت سادیستیک سبب می‌شود رنج و درد قربانیان بی‌گناه برای ما «خوشایند باشد» و کمبود همدلی سبب می‌شود این رنج و درد برای ما «ناخوشایند نباشد». در واقع، متغیرهای میانجی پژوهش کنونی (لذت سادیستیک و کمبود همدلی) به خوبی می‌توانند یافته‌های پژوهش کنونی را تبیین کنند و به ما نشان دهند چرا سادیسیم همگانی می‌تواند عاملی مهم در افزایش سرزنش قربانیان بی‌گناه باشد.

با آنکه باور به جهانی عادل مدت‌هاست به عنوان یک سازوکار روان‌شناختی برای توضیح سرزنش قربانیان بی‌گناه مطرح بوده است، این تبیین همچنان ناکامل به نظر می‌رسد. یافته‌های پژوهشی گوناگونی نشان داده‌اند نظریه عدالت‌باوری نمی‌تواند به تنهایی و در همه زمینه‌ها پدیده سرزنش قربانی را به درستی توضیح دهد، به ویژه در موقعیت‌هایی که عوامل فرهنگی، هیجانی و انگیزشی نقشی برجسته دارند. پژوهش کنونی تلاش کرد تا چارچوب نظری موجود را گسترش دهد و سادیسیم همگانی - یعنی یک ویژگی پایدار اما خفیف شخصیت که در آن فرد از دیدن رنج دیگران لذت می‌برد - را به عنوان یک عامل روان‌شناختی مکمل برای درک بهتر پدیده سرزنش قربانی پیشنهاد کند.

پژوهش حاضر بر پایه شواهدی جدید شکل گرفته است که نشان می‌دهند افرادی که در سادیسیم همگانی نمره بالایی دارند، نه فقط بیشتر دست به رفتارهای ضد اجتماعی می‌زنند، بلکه توانایی همدلی با دیگران را نیز از دست داده‌اند و رنج دیگران را با نوعی فاصله‌گیری عاطفی و حتی لذت شخصی درک می‌کنند. این ویژگی عاطفی-شناختی می‌تواند قضاوت اخلاقی را دگرگون کند و به سرزنش قربانی منجر شود، نه برای دفاع از باور به عدالت، بلکه به خاطر تجربه نوعی لذت. برخلاف عدالت‌باوری که عمدتاً انگیزشی و متأثر از فرهنگ است، سادیسیم همگانی از مسیر فقدان همدلی و پاسخ هیجانی لذت‌بخش عمل می‌کند و از این رو، می‌تواند مسیر موازی و مکملی برای سرزنش قربانی فراهم آورد.

این پژوهش با بررسی دو متغیر لذت سادیستیک و همدلی کم به عنوان میانجی‌های رابطه بین سادیسیم همگانی و سرزنش قربانی، و نیز با کنترل متغیرهای عدالت‌باوری و سه ویژگی تاریک دیگر شخصیت (سایکوپاتی، ماکیاولیسم و خودشیفتگی)، الگویی جدید و هیجان‌محور برای درک این پدیده ارائه می‌دهد. این چارچوب نظری می‌تواند به تبیین یافته‌های متناقض در پژوهش‌های گذشته کمک و ریشه‌های هیجانی فاصله‌گیری اخلاقی از قربانیان بی‌گناه را روشن‌تر کند. در نهایت، هدف پژوهش آن بود که نشان دهد چگونه گرایش‌های سادیستیک پنهان در شخصیت‌های به‌هنگار می‌توانند شناخت اجتماعی و داوری اخلاقی ما را درباره رنج دیگران شکل دهند.

از یافته‌های پژوهش کنونی می‌توان برای کاهش پدیده زیان‌بار سرزنش قربانی بهره‌برداری کرد. تا کنون تنها راه پیشنهادی برای کاهش سرزنش قربانی این بوده است که قربانیان بی‌گناه باید به گونه‌ای به مردم نشان داده شوند که عدالت‌باوری مردم را به چالش نکشد یا

Lange & Boecker, 2019; Schumpe & Lafrenière, 2016; Smith et al., 2009; van Dijk et al., 2011; Wei & Liu, 2020). پس یافته‌های پژوهش کنونی کاربردی گسترده‌تر دارند، زیرا به پدیده رایج شادن فرویده نیز ارتباط پیدا می‌کنند. اگرچه شادن فرویده برخلاف لذت سادیستیک کارکرد مثبت هم دارد، به این شکل که مقایسه خود با دیگران را آسان و به خودسازی و خودافزایی کمک می‌کند (van Boecker et al., 2022; Dijk et al., 2015)، می‌تواند به سرزنش قربانیان بی‌گناه نیز بینجامد.

یافته‌های پژوهش کنونی باید در کنار محدودیت‌های آن دیده شوند و این محدودیت‌ها جهت‌گیری پژوهش‌های آینده این حوزه را روشن می‌کنند: نخست آنکه یافته‌های پژوهش کنونی فقط به جامعه بزرگسالان قابل تعمیم هستند، دوم آنکه پژوهش کنونی فقط همبستگی سادیسم همگانی و سرزنش قربانی را نشان داد. درست است که از یک سو، سادیسم همگانی را نمی‌توان دستکاری آزمایشی کرد و از سوی دیگر، سرزنش قربانی نمی‌تواند علت سادیسم همگانی باشد (یعنی جهت علیت روشن است)، اما پژوهش‌های آینده می‌توانند با دستکاری متغیرهای میانجی پژوهش کنونی (یعنی با کاستن از لذت سادیستیک و افزودن بر همدلی با قربانی) ببینند که آیا رابطه سادیسم همگانی و سرزنش قربانی تعدیل می‌شود یا خیر (Jacoby & Sassenberg, 2011). از آنجا که راهبردهای افزایش همدلی می‌توانند به کاهش لذت سادیستیک کمک کنند (Lui et al., 2020; Weisz & Zaki, 2017)، پژوهش‌های آینده می‌توانند پیش از آنکه آزمودنی‌ها داستانک‌های پژوهش کنونی را بخوانند این راهبردها را به آنان آموزش دهند.

سوم آنکه متغیرهای دیگری هم هستند که می‌توانند رابطه سادیسم همگانی و سرزنش قربانی را کم و زیاد کنند اما در پژوهش کنونی بررسی نشدند. برای نمونه،

اگر هم عدالت‌باوری مردم با دیدن قربانیان بی‌گناه به چالش کشیده شد، راه‌های دیگری (به‌جز سرزنش قربانی) برای بازگرداندن باور به عدالت این دنیایی به مردم آموزش داده شود (Kay et al., 2005; Savani et al., 2011; van den Bos & Maas, 2009). اما یافته‌های پژوهش کنونی نشان داد یک راه دیگر برای کاهش سرزنش قربانی این است که قربانیان بی‌گناه به گونه‌ای به مردم نشان داده شوند که کمترین لذت سادیستیک و بیشترین همدلی را در مردم بیافرینند. همچنین، هنگام گزینش برای شغل‌هایی که با قربانیان سروکار دارند (قضات و وکالت، پلیس، مددکاری اجتماعی، کار در خیریه‌ها و مانند آنها)، درخواست‌کنندگان باید از نظر سادیسم همگانی غربالگری شوند. افزون بر اینها، می‌توان راهبردهایی برای افزایش همدلی (و در نتیجه، کاهش لذت سادیستیک) به کسانی که سادیسم همگانی زیاد دارند آموزش داد؛ زیرا پژوهش نشان داده است کسانی که سادیسم همگانی زیاد دارند فقط انگیزه همدلی «خودکار» با قربانیان بی‌گناه را ندارند، اما اگر در این باره به آنها آموزش و دستور داده شود می‌توانند با دیگران همدلی داشته باشند (Lui et al., 2020). نمونه‌هایی از راهبردهای افزایش همدلی عبارت‌اند از: شناسایی و ابراز احساس‌ها هنگام رویارویی با رنج دیگران، خود را جای قربانی گذاشتن و از چشم او به جهان نگرستن، نقش قربانی را بازی کردن، به دست آوردن اطلاعات کامل درباره قربانی و خواندن داستان‌های احساس‌برانگیز درباره سختی‌های زندگی یک قربانی بی‌گناه (Sassenrath et al., 2023; Weisz & Zaki, 2017).

کاربرد یافته‌های پژوهش کنونی فقط درباره کسانی که سادیسم همگانی زیاد دارند نیست؛ زیرا همان‌گونه که در مقدمه آمد، لذت سادیستیک با شادن فرویده به معنای لذت از بدبختی‌های دیگران که احساس رضایت از خود را افزایش می‌دهد، هم‌پوشانی دارد (Greenier, 2018;).

مطهری، م. (۱۳۹۲). *مقدمه‌ای بر جهان‌بینی اسلامی*. نشر صدرا.

ناصرخسرو، م. (۱۳۸۷). *دیوان ناصرخسرو* (به تصحیح م. مینوی و م. مدرس رضوی). انتشارات طهوری.

References

- Batson, C. D. (2009). These things called empathy: Eight related but distinct phenomena. In J. Decety & W. Ickes (Eds.), *The social neuroscience of empathy* (pp. 3–16). MIT Press.
<https://doi.org/10.7551/mitpress/9780262012973.003.0002>
- Batson, C. D., Eklund, J. H., Chermok, V. L., Hoyt, J. L., & Ortiz, B. G. (2007). An additional antecedent of empathic concern: Valuing the welfare of the person in need. *Journal of Personality and Social Psychology*, 93(1), 65–74.
<https://doi.org/10.1037/0022-3514.93.1.65>
- Ben-Ze'ev, A. (2009). Schadenfreude. In D. Sander & K. Scherer (Eds.), *Oxford companion to emotion and the affective sciences*. Oxford University Press.
- Boecker, L., Loschelder, D. D., & Topolinski, S. (2022). How individuals react emotionally to others' (mis)fortunes: A social comparison framework. *Journal of Personality and Social Psychology*, 123(1), 55–83.
<https://doi.org/10.1037/pspa0000299>
- Buckels, E. E., & Paulhus, D. L. (2014). *Comprehensive assessment of sadistic tendencies (CAST)* [Unpublished manuscript]. University of British Columbia.
- Buckels, E. E., Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2013). Behavioral confirmation of everyday sadism. *Psychological Science*, 24(11), 2201–2209.
<https://doi.org/10.1177/0956797613490749>
- Buckels, E. E., Trapnell, P. D., Andjelovic, T., & Paulhus, D. L. (2019). Internet trolling and everyday sadism: Parallel effects on

نزدیکی ما به شخص قربانی (ناآشنا، دوست، همسر، فرزند، ...) و اینکه چگونه قربانی شدن او را دیده‌ایم (در داستان، در فضای مجازی، در تلویزیون، از نزدیک، ...) متغیرهایی هستند که می‌توانند رابطه سادیسم همگانی و سرزنش قربانی را تعدیل کنند (Sassenrath et al., 2023). در پژوهش کنونی همه قربانی‌ها ناآشنایانی بودند که آزمودنی‌ها داستان قربانی شدن آنها را خواندند، اما پژوهش‌های آینده می‌توانند نقش دیگر متغیرها در رابطه سادیسم همگانی و سرزنش قربانی را بررسی کنند.

و چهارم آنکه سرزنش قربانی در پژوهش کنونی به طور مستقیم اندازه‌گیری شد، یعنی آشکارا از آزمودنی‌ها پرسیده شد تا چه اندازه قربانی را مسئول و مقصر می‌دانند. از آنجا که این روش اندازه‌گیری متغیرهای روانی و اجتماعی کاستی‌هایی دارد (Gawronski & Houwer, 2014)، پژوهش‌های آینده می‌توانند سرزنش قربانی را با روش‌های غیرمستقیم و نامحسوس اندازه‌گیری کنند. برای نمونه، در یک پژوهش هنگامی که از آزمودنی‌ها خواسته شد تا جایی که می‌توانند جزئیات داستان یک قربانی بی‌گناه را به یاد بسپارند، آزمودنی‌هایی که آن قربانی را بیشتر سرزنش کردند جزئیات کمتری به یاد آوردند، زیرا او را گناه‌کار می‌دانستند و از این رو، مایل نبودند ذهن خود را درگیر فرایند دشوار به یادسپاری کنند و جزئیاتی را به یاد آورند که شاید بتواند جلوی قربانی شدن دیگران را بگیرد (Sassenrath et al., 2023). پس پژوهش‌های آینده می‌توانند سرزنش قربانی را به شکل میزان یادآوری جزئیات داستانک‌های پژوهش کنونی تعریف عملیاتی کنند.

منابع

حافظ، ش. م. (۱۳۸۶). *دیوان حافظ* (به کوشش م. قزوینی و ق. غنی). انتشارات زوآر.

- Dawtry, R. J., Callan, M. J., Harvey, A. J., & Gheorghiu, A. I. (2020). Victims, vignettes, and videos: Meta-analytic and experimental evidence that emotional impact enhances the derogation of innocent victims. *Personality and Social Psychology Review*, 24(3), 233–259. <https://doi.org/10.1177/1088868320914208>
- Gawronski, B., & De Houwer, J. (2014). Implicit measures in social and personality psychology. *Handbook of research methods in social and personality psychology* (2nd ed., pp. 283–310). Cambridge University Press.
- Goetz, J. L., Keltner, D., & Simon-Thomas, E. (2010). Compassion: An evolutionary analysis and empirical review. *Psychological Bulletin*, 136(3), 351–374. <https://doi.org/10.1037/a0018807>
- Greenier, K. D. (2018). The relationship between personality and schadenfreude in hypothetical versus live situations. *Psychological Reports*, 121(3), 445–458. <https://doi.org/10.1177/0033294117745562>
- Greitemeyer, T. (2015). Everyday sadism predicts violent video game preferences. *Personality and Individual Differences*, 75, 19–23. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.10.049>
- Hafer, C. L. (2000). Do innocent victims threaten the belief in a just world? Evidence from a modified Stroop task. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79(2), 165–173. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.79.2.165>
- Hafer, C. L., & Bègue, L. (2005). Experimental research on just-world theory: Problems, developments, and future challenges. *Psychological Bulletin*, 131(1), 128–167. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.131.1.128>
- Hafez, S. M. (2007). *Divan of Hafez* (M. Ghazvini & G. Ghani, Eds.). Zavvar Publications. [In Persian]
- Hart, W., Kinrade, C., & Lambert, J. T. (2022). Sadistic pleasure and diminished suffering perceptions: Further evidence that sadism
- pain perception and moral judgment. *Journal of Personality*, 87(2), 328–340. <https://doi.org/10.1111/jopy.12393>
- Buhrmester, M., Kwang, T., & Gosling, S. D. (2011). Amazon's Mechanical Turk: A new source of inexpensive, yet high-quality, data? *Perspectives on Psychological Science*, 6(1), 3–5. <http://dx.doi.org/10.1177/1745691610393980>
- Callan, M. J., Harvey, A. J., & Sutton, R. M. (2014). Rejecting victims of misfortune reduces delay discounting. *Journal of Experimental Social Psychology*, 51, 41–44. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2013.11.002>
- Callan, M. J., Powell, N. G., & Ellard, J. H. (2007). The consequences of victim physical attractiveness on reactions to injustice: The role of observers' belief in a just world. *Social Justice Research*, 20(4), 433–456. <https://doi.org/10.1007/s11211-007-0053-9>
- Callan, M. J., Shead, N. W., & Olson, J. M. (2009). Foregoing the labor for the fruits: The effect of just world threat on the desire for immediate monetary rewards. *Journal of Experimental Social Psychology*, 45(1), 246–249. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2008.08.013>
- Chester, D. S. (2017). The role of positive affect in aggression. *Current Directions in Psychological Science*, 26(4), 366–370. <https://doi.org/10.1177/0963721417700457>
- Chester, D. S., DeWall, C. N., & Enjaian, B. (2019). Sadism and aggressive behavior: Inflicting pain to feel pleasure. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 45(8), 1252–1268. <https://doi.org/10.1177/0146167218816327>
- Cohen, J. (1992). A power primer. *Psychological Bulletin*, 112(1), 155–159. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.112.1.155>
- Dalbert, C. (1999). The world is more just for me than generally: About the personal belief in a just world scale's validity. *Social Justice Research*, 12(2), 79–98. <https://doi.org/10.1023/A:1022091609047>

77962

- Lerner, M. J. (1980). *The belief in a just world: A fundamental delusion*. Springer.
<https://doi.org/10.1007/978-1-4899-0448-5>
- Lui, L. F., Sassenrath, C., & Pfattheicher, S. (2020). When is your pain my gain? The use of perspective taking by everyday sadists. *Personality and Individual Differences*, 167, 110213.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110213>
- Modesto, J. G., & Pilati, R. (2017). "Not all victims matter": Belief in a just world, intergroup relations and victim blaming. *Temas Em Psicologia*, 25, 763-774.
<https://doi.org/10.9788/TP2017.2-18Pt>
- Moshagen, M., Hilbig, B. E., & Zettler, I. (2018). The dark core of personality. *Psychological Review*, 125(5), 656-688.
<https://doi.org/10.1037/rev0000111>
- Motahhari, M. (2013). *An introduction to the Islamic worldview*. Sadra Publications. [In Persian]
- Naser Khusraw, A. (2008). *Divan of Nasir Khusraw* (M. Minavi & M. Modarres Razavi, Eds.). Tahuri Publications. [In Persian]
- O'Meara, A., Davies, J., & Hammond, S. (2011). The psychometric properties and utility of the Short Sadistic Impulse Scale (SSIS). *Psychological Assessment*, 23(2), 523-531. <https://doi.org/10.1037/a0022400>
- Paulhus, D. L. (2014). Toward a taxonomy of dark personalities. *Current Directions in Psychological Science*, 23(6), 421-426.
<https://doi.org/10.1177/0963721414547737>
- Paulhus, D. L., & Dutton, D. G. (2016). Everyday sadism. In V. Zeigler-Hill & D. K. Marcus (Eds.), *The dark side of personality: Science and practice in social, personality, and clinical psychology* (pp. 109-120). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/14854-006>
- Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. entails rationalization. *Personality and Individual Differences*, 195, Article 111680.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2022.111680>
- Harvey, A. J., Callan, M. J., & Matthews, W. J. (2014). How much does effortful thinking underlie observers' reactions to victimization? *Social Justice Research*, 27(2), 175-208.
<https://doi.org/10.1007/s11211-014-0209-3>
- Hayes, A. F. (2013). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis*. Guilford Press.
- Jacoby, J., & Sassenberg, K. (2011). Interactions do not only tell us when, but can also tell us how: Testing process hypotheses by interaction. *European Journal of Social Psychology*, 41(2), 180-190.
<https://doi.org/10.1002/ejsp.762>
- Johnson, L. K., Plouffe, R. A., & Saklofske, D. H. (2019). Subclinical sadism and the Dark Triad. *Journal of Individual Differences*, 40(3), 127-133.
<https://doi.org/10.1027/1614-0001/a000284>
- Jones, D. N., & Paulhus, D. L. (2014). Introducing the short Dark Triad (SD3): A brief measure of dark personality traits. *Assessment*, 21(1), 28-41.
<https://doi.org/10.1177/1073191113514105>
- Kay, A. C., Jost, J. T., & Young, S. (2005). Victim derogation and victim enhancement as alternate routes to system justification. *Psychological Science*, 16(3), 240-246. <https://doi.org/10.1111/j.0956-7976.2005.00810.x>
- Lange, J., & Boecker, L. (2019). Schadenfreude as social-functional dominance regulator. *Emotion*, 19(3), 489-502.
<https://doi.org/10.1037/emo0000454>
- Lens, K. M., Van Doorn, J., Pemberton, A., & Bogaerts, S. (2014). You shouldn't feel that way! Extending the emotional victim effect through the mediating role of expectancy violation. *Psychology, Crime & Law*, 20(4), 326-338.
<https://doi.org/10.1080/1068316X.2013.7>

- On the Association of Everyday Sadism, Sadistic Pleasure, and Victim Blaming. *Journal of Personality and Social Psychology*. Advance online publication. <https://dx.doi.org/10.1037/pspp0000464>
- Savani, K., Stephens, N. M., & Markus, H. R. (2011). The unanticipated interpersonal and societal consequences of choice: Victim blaming and reduced support for the public good. *Psychological Science*, 22(6), 795–802. <https://doi.org/10.1177/0956797611407928>
- Schumpe, B. M., & Lafrenière, M. A. K. (2016). Malicious joy: Sadism moderates the relationship between schadenfreude and the severity of others' misfortune. *Personality and Individual Differences*, 94, 32–37. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.01.005>
- Smith, R. H., Powell, C. A., Combs, D. J., & Schurtz, D. R. (2009). Exploring the when and why of schadenfreude. *Social and Personality Psychology Compass*, 3(4), 530–546. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2009.00181.x>
- Thomas, L., & Egan, V. (2022). A systematic review and meta-analysis examining the relationship between everyday sadism and aggression: Can subclinical sadistic traits predict aggressive behaviour within the general population? *Aggression and Violent Behavior*, 65, 101750. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2022.101750>
- Trémolière, B., & Djeriouat, H. (2016). The sadistic trait predicts minimization of intention and causal responsibility in moral judgment. *Cognition*, 146, 158–171. <https://doi.org/10.1016/j.cognition.2015.09.014>
- van den Bos, K., & Maas, M. (2009). On the psychology of the belief in a just world: Exploring experiential and rationalistic paths to victim blaming. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 35(12), 1567–1578. <https://doi.org/10.1177/0146167209344628>
- van Dijk, W. W., Ouwerkerk, J. W., Smith, R. H., & Cikara, M. (2015). The role of self-
Journal of Research in Personality, 36(6), 556–563. [https://doi.org/10.1016/S0092-6566\(02\)00505-6](https://doi.org/10.1016/S0092-6566(02)00505-6)
- Pfattheicher, S., Keller, J., & Knezevic, G. (2019). Destroying things for pleasure: On the relation of sadism and vandalism. *Personality and Individual Differences*, 140, 52–56. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.03.049>
- Pfattheicher, S., Lazarević, L. B., Nielsen, Y. A., Westgate, E. C., Krstić, K., & Schindler, S. (2023). I enjoy hurting my classmates: On the relation of boredom and sadism in schools. *Journal of School Psychology*, 96, 41–56. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2022.10.008>
- Pfattheicher, S., Lazarević, L. B., Westgate, E. C., & Schindler, S. (2021). On the relation of boredom and sadistic aggression. *Journal of Personality and Social Psychology*, 121(3), 573–600. <https://doi.org/10.1037/pspi0000335>
- Rogers, K. H., Le, M. T., Buckels, E. E., Kim, M., & Biesanz, J. C. (2018). Dispositional malevolence and impression formation: Dark Tetrad associations with accuracy and positivity in first impressions. *Journal of Personality*, 86(6), 1050–1064. <https://doi.org/10.1111/jopy.12374>
- Russell, T. D., Doan, C. M., & King, A. R. (2017). Sexually violent women: The PID-5, everyday sadism, and adversarial sexual attitudes predict female sexual aggression and coercion against male victims. *Personality and Individual Differences*, 111, 242–249. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.02.019>
- Sassenrath, C., Diefenbacher, S., Pfattheicher, S., & Keller, J. (2022). The potential and limitations of empathy in changing health-relevant affect, cognition and behaviour. *European Review of Social Psychology*, 33(2), 255–288. <https://doi.org/10.1080/10463283.2021.1963590>
- Sassenrath, C., Keller, J., Stöckle, D., Kesberg, R., Nielsen, Y. A., & Pfattheicher, S. (2023). I Like It Because It Hurts You:

- misfortune on social media: Effects of homophily and publicness on schadenfreude, empathy, and perceived deservingness. *Computers in Human Behavior*, 102, 1–13.
<https://doi.org/10.1016/j.chb.2019.08.002>
- Weisz, E., & Zaki, J. (2017). Empathy building interventions: A review of existing work and suggestions for future directions. In E. M. Seppälä, E. Simon-Thomas, S. L. Brown, M. C. Worline, C. D. Cameron, & J. R. Doty (Eds.), *The Oxford handbook of compassion science* (pp. 205–217). Oxford University Press.
- evaluation and envy in schadenfreude. *European Review of Social Psychology*, 26(1), 247–282.
<https://doi.org/10.1080/10463283.2015.1111600>
- van Dijk, W. W., Ouwerkerk, J. W., Wesseling, Y. M., & van Koningsbruggen, G. M. (2011). Towards understanding pleasure at the misfortunes of others: The impact of self-evaluation threat on schadenfreude. *Cognition and Emotion*, 25(2), 360–368.
<https://doi.org/10.1080/02699931.2010.487365>
- Wei, L., & Liu, B. (2020). Reactions to others'

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی